

Gemau geirfa - Adnoddau

Dealltwriaeth

1. Mae Dylan yn ymdrechu i beidio â _____ ei arian i gyd.
2. Faint yw _____ y lolipop yna?
3. Fy _____ i yw addysgu plant.
4. Mae gen i 2 o _____ £1 yn fy waled.
5. Mae Rhiannon yn gweithio mewn siop ac yn helpu'r _____ i brynu pethau.
6. Rwy'n mynd i _____ rhai o fy hen deganau.
7. Rwyf _____ injan dân degan.
8. Mae _____ bwyd a dŵr arna i.
9. Mae Dylan yn mynd i _____ injan dân degan.
10. Mae'n rhaid i Dylan _____ y siopwr am ei injan dân degan.
11. Mae gen i _____ yn fy waled.

Gemau geirfa - Adnoddau

12. Mae gen i 2 _____ £5 yn fy waled.
13. Os byddaf i'n prynu lolipop am 50c a losin am 10c, mae'n rhaid i mi roi _____
_____ o 60c i'r siopwr.
14. Rwy'n cadw fy _____ yn ddiogel mewn blwch cynilo.
15. Mae'r tegan hwn wedi ei farcio am _____ o £10.
16. Mae gen i _____ o lawer o wahanol deganau i'w prynu.
17. Rwy'n gallu _____ arian trwy helpu i lanhau a thacluso.
18. Byddaf i'n mynd i fy _____ leol i brynu bara a llaeth.
19. Mae gen i'r hen dedi hwn a oedd yn perthyn i fy nhaid. Er ei fod yn hen iawn, ei _____
_____ yw £200.
20. Mae jyglo, bod yn gyfeillgar, ysgrifennu â llaw, darlunio a meddwl am syniadau da, yn enghreifftiau
o wahanol _____.

Gemau geirfa - Adnoddau

21. Rwy'n adneuo fy arian mewn cyfrif _____.
22. Rwy'n cynilo fy arian mewn cyfrif _____.
23. Fe wnes i brynu tegan ac fe wnaeth y siopwr roi _____ i mi i brofi fy mod i wedi talu amdano.
24. Costiodd fy lolipop 25c a rhoddais 50c i'r siopwr. Rhoddodd y siopwr 25c o _____ i mi.
25. Mae teganau a siocledi yn _____. Efallai ein bod eu heisiau ond nid oes eu hangen.
26. Os oes angen arian arna i, gallaf i _____ o fy nghyfrif cynilo.
27. Os byddaf i'n prynu tocyn raffl, efallai byddaf i'n _____ gwobr.
28. Rwy'n mynd i _____ er mwyn prynu beic yn lle prynu losin.
29. Nid oes gen i arian parod gan fod fy arian i gyd yn y banc, felly bydd yn rhaid i fi roi _____
_____ i chi.

Gemau geirfa - Adnoddau

30. Byddaf i'n _____ £1 i brynu'r bar siocled hwn, a'i roi yn ôl pan fyddaf i'n codi arian o fy nghyfrif cynilo.
31. Rwyf i wedi rhoi _____ o £10 i elusen sy'n helpu anifeiliaid sâl.
32. Fe wnes i ddechrau _____, yn gwerthu ffrwythau a dŵr yn y parc.
33. Pan fyddaf i'n ennill arian, rwy'n ei _____ yn fy nghyfrif cynilo.
34. Ar ddiwedd pob mis, rwy'n cael _____ am fy ngwaith.
35. Ces i _____ o £5 i brynu tegau, ac fe wnes i ei dalu'n ôl fesul £1 yr wythnos.
36. Fe wnes i ddefnyddio fy _____ i brynu dillad gan fod fy arian i gyd yn fy nghyfrif banc.
37. Mae'n debyg y byddai rhywun arall yn dweud mai dim ond 50c yw _____ fy nhedi, ond i fi mae fy nhedi werth miliynau.
38. Rwyf i wedi rhoi arian i _____ sy'n helpu plant nad oes ganddyn nhw yr hyn sydd ei angen arnyn nhw.

Gemau geirfa - Adnoddau

39. Rwyf i _____ o £1 i fy mrawd oherwydd ces i fenthyg ganddo.

40. Rwyf i wedi gosod _____ o £4 ar gyfer prynu diodydd a bwyd yn y sinema.

41. Fe wnes i ddefnyddio fy _____ i brynu dillad ac yna adneuo'r arian yn fy nghyfrif cerdyn credyd.

42. Roedd gen i swydd yn gwerthu esgidiau cyn i fi ddechrau ar _____ yn addysgu.

43. Fe wnes i ddechrau _____ yn golchi ceir, yna fe wnes i roi'r busnes i fy ffrind.

Gemau geirfa - Adnoddau

Gwario	Defnyddio arian i dalu am rywbeth.	Mae Dylan yn ymdrechu i beidio â gwario ei arian i gyd.
Cost	Gwerth y mae'n rhaid ei gyfnewid am eitem NEU y gwerth y cymerodd i greu rywbeth.	Faint yw cost y lolipop yna?
Swydd	Gwaith rheolaidd yr ydych yn cael tâl amdano.	Fy swydd i yw addysgu plant.
Darnau arian	Math o arian metel sy'n cael ei ddefnyddio i brynu pethau.	Mae gen i 2 o ddarnau arian £1 yn fy waled.
Cwsmer	Rhywun sy'n prynu nwyddau neu wasanaethau.	Mae Rhiannon yn gweithio mewn siop ac yn helpu'r cwsmer i brynu pethau.

Gemau geirfa - Adnoddau

Gwerthu	Cyfnewid rhywbeth am arian.	Rwy'n mynd i werthu rhai o fy hen deganau.
Eisiau	Dymuno rhywbeth yr hoffech ei gael.	Rwyf eisiau injan dân degan.
Angen	Diffyg rhywbeth sy'n bwysig i'ch diogelwch neu iechyd.	Mae angen bwyd a dŵr arna i.
Prynu	Cyfnewid arian am rywbeth.	Mae Dylan yn mynd i brynu injan dân degan.
Talu	Y weithred o roi arian yn gyfnewid am rywbeth.	Mae'n rhaid i Dylan dalu y siopwr am ei injan dân degan.

Gemau geirfa - Adnoddau

Arian parod	Arian ar ffurf darnau arian neu arian papur.	Mae gen i arian parod yn fy waled.
Papur	Arian papur sy'n cael ei ddefnyddio i brynu pethau.	Mae gen i 2 bapur £5 yn fy waled.
Cyfanswm	Y swm cyfan. Canlyniad adio pethau at ei gilydd.	Os byddaf i'n prynu lolipop am 50c a losin am 10c, mae'n rhaid i mi roi cyfanswm o 60c i'r siopwr.
Arian	Darnau arian neu arian papur sy'n cael ei ddefnyddio i dalu am bethau.	Rwy'n cadw fy arian yn ddiogel mewn blwch cynilo.
Pris	Y gwerth a roddir ar eitem i'w gwerthu.	Pris y tegan hwn yw £10.

Gemau geirfa - Adnoddau

Dewis	Y weithred o ddewis rhywbeth o wahanol opsiynau.	Mae gen i ddewis o lawer o wahanol deganau i'w prynu.
Ennill	Cael arian neu rywbeth o werth yn gyfnewid am waith.	Rwy'n gallu ennill arian trwy helpu i lanhau a thacluso.
Siop	Lle y gellir prynu eitemau ag arian.	Byddaf i'n mynd i fy siop leol i brynu bara a llaeth.
Gwerth	Beth allech chi ddisgwyl i rywun ei dalu amdano neu beth fydddech chi'n fodlon ei dalu amdano.	Mae gen i'r hen dedi hwn a oedd yn perthyn i fy nhaid. Er ei fod yn hen iawn, ei werth yw £200.
Sgiliau	Galluoedd, doniau neu wybodaeth, y gellir eu defnyddio i wneud tasg yn llwyddiannus.	Mae jyglo, bod yn gyfeillgar, ysgrifennu â llaw, darlunio a meddwl am syniadau da, yn enghreifftiau o wahanol sgiliau.

Gemau geirfa - Adnoddau

Banc	Busnes lle mae pobl yn adneuo a chodi eu harian i'w gadw'n ddiogel.	Rwy'n cadw fy arian mewn banc.
Cymdeithas Adeiladu	Busnes yn debyg i fanc lle gallwch gynilo eich arian neu gael benthyg arian i brynu tŷ. Mae gan gymdeithasau adeiladu aelodau yn hytrach na chwsmeriaid.	Rwy'n cynilo fy arian mewn cymdeithas adeiladu.
Derbynneb	Cofnod o eitemau sydd wedi eu prynu a'r pris sydd wedi ei dalu.	Fe wnes i brynu tegan ac fe wnaeth y siopwr roi derbynneb i mi i brofi fy mod i wedi talu amdano.
Newid	Y gwahaniaeth rhwng cost eitem a'r arian a gafodd ei roi.	Costiodd fy lolipop 25c a rhoddais i 50c i'r siopwr. Rhoddodd y siopwr 25c o newid i mi.
Moethau	Eitemau efallai ein bod eu heisiau ond nid oes eu hangen.	Mae teganau a siocledi yn foethau. Efallai ein bod eu heisiau ond nid oes eu hangen.

Gemau geirfa - Adnoddau

Codi arian	Codi arian o gymdeithas adeiladu neu fanc.	Os oes angen arian arna i, gallaf i godi arian o fy nghyfrif cynilo.
Ennill	Llwyddo mewn gêm o ymdrech neu lwc.	Os byddaf i'n prynu tocyn raffl, efallai byddaf i'n ennill gwobr.
Cynilo	Rhoi eich arian o'r neilltu ar gyfer y dyfodol yn lle ei wario.	Rwy'n mynd i gynilo er mwyn prynu beic yn lle prynu losin.
Siec	Darn o bapur y gellir ei ddefnyddio i dalu am bethau, gydag arian sydd mewn cyfrif banc.	Nid oes gen i arian parod gan fod fy arian i gyd yn y banc, felly bydd yn rhaid i fi roi siec i chi.
Benthyg	Cymryd rhywbeth gan addo ei ddychwelyd neu roi rhywbeth yn ei le.	Byddaf i'n benthyg £1 i brynu'r bar siocled hwn, a'i roi yn ôl pan fyddaf i'n codi arian o fy nghyfrif cynilo.

Gemau geirfa - Adnoddau

Rhodd	Rhoi arian neu eitemau heb ofyn am unrhyw beth yn eu lle.	Rwyf i wedi rhoi rhodd o £10 i elusen sy'n helpu anifeiliaid sâl.
Busnes	Gweithgaredd neu sefydliad sy'n gwneud arian trwy werthu nwyddau neu wasanaethau.	Fe wnes i ddechrau busnes, yn gwerthu ffrwythau a dŵr yn y parc.
Adnau	Arian a delir i gymdeithas adeiladu neu fanc.	Pan fyddaf i'n ennill arian, rwy'n ei adneuo yn fy nghyfrif cynilo.
Cyflogau	Yr arian a gaiff ei dalu i weithiwr gan gyflogwr am y gwaith y mae wedi ei wneud.	Ar ddiwedd pob mis, rwy'n cael cyflog am fy ngwaith.
Benthyciad	Swm o arian a gaiff ei fenthycg, i'w dalu'n ôl yn y dyfodol.	Ces i fenthyciad o £5 i brynu tegau, ac fe wnes i ei dalu'n ôl fesul £1 yr wythnos.

Gemau geirfa - Adnoddau

Cerdyn Debyd	Cerdyn plastig y gellir ei ddefnyddio i brynu pethau gydag arian sydd mewn cyfrif banc.	Fe wnes i ddefnyddio fy ngherdyn debyd i brynu dillad gan fod fy arian i gyd yn fy nghyfrif banc.
Gwerth	Beth yw gwerth rhywbeth i unigolyn penodol.	Mae'n debyg y byddai rhywun arall yn dweud mai dim ond 50c yw gwerth fy nhedi, ond i fi mae fy nhedi werth miliynau.
Elusen	Grŵp neu sefydliad sy'n codi arian i helpu achos pwysig.	Rwyf i wedi rhoi arian i elusen sy'n helpu plant nad oes ganddyn nhw yr hyn sydd ei angen arnyn nhw.
Mewn dyled	Gorfod talu dyled.	Rwyf i mewn dyled o £1 i fy mrawd oherwydd ces i fenthyg ganddo.
Cyllideb	Cynllun ar gyfer faint o arian y dylech ei wario.	Rwyf i wedi gosod cyllideb o £4 ar gyfer prynu diodydd a bwyd yn y sinema.

Gemau geirfa - Adnoddau

Cerdyn Credyd	Cerdyn plastig y gellir ei ddefnyddio i brynu pethau ond mae'n rhaid talu'r arian yn ôl.	Fe wnes i ddefnyddio fy ngherdyn credyd i brynu dillad ac yna adneuo'r arian yn fy nghyfrif cerdyn credyd.
Gyrfa	Swydd y mae rhywun yn ei dewis ar sail ei ddiddordebau a chryfderau, i'w dilyn fel gwaith oes.	Roedd gen i swydd yn gwerthu esgidiau cyn i fi ddechrau ar yrfa yn addysgu.
Busnes	Enw a gaiff ei roi i'r broses o werthu cynnyrch neu wasanaeth.	Fe wnes i ddechrau busnes yn golchi ceir, yna fe wnes i roi'r busnes i fy ffrind.

MEIMIO

**TYNNU
LLUN**

DISGRIFIO

**SWNIO
FEL**

**LLYTHYREN
GYNTAF**

Gemau geirfa - Adnoddau

Geiriau anodd

Rwy'n gwybod hwn!